

ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ.
(นางสาวสุภัทรา นาคะผิว กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๗๙๐ คน เป็นผู้เสนอ)

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. ฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายใหม่เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ (๓) ซึ่งกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติได้ตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยเมื่อพิจารณาแล้วย่อมเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งฉบับนี้มีสาระสำคัญอันเป็นการเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และเป็นการเสนอร่างกฎหมายเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีกฎหมายเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับใหม่คือ พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๘ ซึ่งกำหนดหลักการอันเป็นไปตามหลักความมั่นคงแน่นอนแห่งนิติฐานะ โดยให้การเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับใหม่

การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นกฎหมายกลาง และเป็นกฎหมายที่วางมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล โดยมีหลักการเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ซึ่งมีความมุ่งหมาย คือ

๑. เพื่อรับรองสิทธิของบุคคลทุกคนที่จะปลอดพ้นจากการถูกเลือกปฏิบัติจากความแตกต่างหลากหลายในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ภาษา เพศ เพศสภาพ เพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ การติดเชื้อเอชไอวีหรือเอดส์ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม อาชีพ การทำงาน การศึกษาอบรม ศาสนาหรือความเชื่อ หรือความเชื่อและความคิดเห็นทางการเมือง

๒. เพื่อกำหนดให้รัฐมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าจะได้กระทำโดยหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ การเข้าถึงสินค้าและบริการ การเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาลและสวัสดิการสังคม ประการต่าง ๆ

๓. เพื่อส่งเสริมและป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ตลอดจนคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง

โดยมีเหตุผลอันเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้บัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคล อีกทั้งได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแก่การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล จะกระทำมิได้ กล่าวได้ว่า หลักการไม่เลือกปฏิบัตินั้นเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน แต่ปัจจุบันยังคงปรากฏว่า บุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายในสังคมไทยยังคงต้องเผชิญกับปัญหาการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ การเข้าถึงสินค้าและบริการ การเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาลและสวัสดิการสังคมประการต่าง ๆ เหตุผลสำคัญประการหนึ่งคือ การที่ประเทศไทยยังขาดกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการและกลไกในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในภาพรวม ซึ่งรวมทั้งการไม่มีองค์กรหรือหน่วยงานที่มีภารกิจในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเป็นการเฉพาะ การขาดกลไกที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรในภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะมาร่วมแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ตลอดจนการไม่มีกลไกในการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติและป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง สมควรให้มีกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการและกลไกในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อรับรองสิทธิของบุคคลทุกคนที่จะปลอดพ้นจากการถูกเลือกปฏิบัติ และสอดคล้องกับมาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญสรุปได้ คือ

๑. การกำหนดหลักการเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ และคำสั่งอื่น

- กำหนดให้บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นที่ได้บัญญัติไว้แล้วหากขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เว้นแต่กรณีที่กฎหมายใดกำหนดเรื่องขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลไว้โดยเฉพาะซึ่งให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ อันมีมาตรฐานมากกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับตามกฎหมายนั้น (ร่างมาตรา ๓)

๒. การกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมาย

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และโดยคำแนะนำของคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๓. บททั่วไป (หมวด ๑)

๑) กำหนดหลักการทั่วไปของกฎหมายเกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติ โดยบุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะปลอดพ้นจากการเลือกปฏิบัติ โดยรัฐมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อกรณีต่าง ๆ ไม่ว่าจะการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าวได้กระทำโดยหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด คือ

- การทำงานหรือการประกอบอาชีพ
- การเข้าถึงสินค้าและบริการ
- การเข้าถึงการศึกษา

- การรักษาพยาบาลและสวัสดิการต่าง ๆ

(๒) ส่งเสริมและป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๓) คุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง

(ร่างมาตรา ๖)

๒) กำหนดหลักการทั่วไปของกฎหมาย โดยกำหนดให้การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลจะกระทำมิได้ ซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) การกระทำหรือไม่กระทำการใดในทุกรูปแบบ อันเป็นการแบ่งแยก กีดกัน หรือจำกัด สิทธิ เสรีภาพ หรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล

(๒) การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล การกระทำหรืองดเว้น การกระทำที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้บุคคล ต้องเสียสิทธิประโยชน์หรืออาจจะเสียสิทธิประโยชน์ใด ๆ ที่ควรจะได้รับ เพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล

(๓) การล่วงเกิน คุกคาม ก่อความเดือดร้อนรำคาญ หรือเป็นไปในลักษณะที่ล่วงละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคล

(๔) การเลือกปฏิบัติอื่นใดที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลกำหนดและ ประกาศโดยรัฐมนตรี

(ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

๓) กำหนดหลักการทั่วไปของกฎหมาย โดยกำหนดให้การกระทำดังต่อไปนี้ไม่ถือเป็น การเลือกปฏิบัติต่อบุคคล คือ

(๑) การดำเนินการหรือมาตรการเพื่อขจัดอุปสรรค ส่งเสริม คุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวก ให้บุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายสามารถใช้สิทธิ เสรีภาพ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดได้อย่างเท่าเทียมกัน

(๒) การดำเนินการหรือมาตรการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายตามความ จำเป็นและสมควรแก่กรณี

(ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

๔) กำหนดหลักการทั่วไปของกฎหมาย โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือ บุคคลใดที่กระทำการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลต้องรับผิดชอบในผลแห่งความเสียหายจากการกระทำอันเป็น การละเมิดนั้น รวมถึงกำหนดให้ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง ตัวการ หรือเจ้าของกิจการต้องร่วมรับผิดชอบ แห่งละเมิดที่บุคคลภายใต้การบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลได้กระทำไปในการทำงานให้แก่ตนด้วย เว้นแต่ ได้มีการดำเนินการที่สมเหตุสมผลแล้ว ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา นายจ้าง ตัวการ หรือเจ้าของกิจการ สามารถไต่เบี่ยงกับผู้กระทำละเมิดดังกล่าวได้ตามสัดส่วนของความรับผิดชอบ (ร่างมาตรา ๘)

๕) กำหนดหลักการทั่วไปของกฎหมาย โดยกำหนดให้นิติกรรมทางแพ่ง กฎ และคำสั่ง ทางปกครองใดที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามร่างมาตรา ๗ ซึ่งกำหนดหลักการเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติ

ต่อบุคคล ทั้งนี้ ให้นิติกรรมทางแพ่ง กฎ และคำสั่งทางปกครองในส่วนดังกล่าวนี้มีผลเป็นโมฆะและใช้บังคับมิได้ (ร่างมาตรา ๙)

๔. การคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (หมวด ๒)

๔.๑ การตรวจสอบการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ส่วนที่ ๑)

๑) กำหนดเกี่ยวกับผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการ คชป.) เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

(๑) บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๗

(๒) สามี ภริยา บิดา มารดา ทายาท ญาติ ผู้ปกครอง ผู้ดูแล ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาลของบุคคลตาม (๑)

(๓) หน่วยงานของรัฐ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง องค์กรภาคประชาสังคมด้านการคุ้มครองสิทธิ หรือบุคคลอื่นใด เพื่อประโยชน์ในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

ทั้งนี้ การยื่นคำร้องดังกล่าวต้องมีใจเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้วในประเด็นว่าด้วยการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล โดยเมื่อมีการยื่นคำร้องแล้วให้คณะกรรมการ คชป. ตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีคำสั่งภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่รับคำร้อง ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ครั้งละ ๓๐ วัน ขยายได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง แต่ต้องแสดงผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน ๑๒๐ วัน และให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต้องใช้สิทธิโดยสุจริตเพื่อประโยชน์ในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้ได้รับความคุ้มครอง (ร่างมาตรา ๑๐)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คือ (๑) จัดทำบัญชีรายชื่อองค์กรช่วยเหลือทางกฎหมายด้านการคุ้มครองสิทธิ เพื่อมอบหมายองค์กรดังกล่าวเข้าช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติตามที่เห็นสมควร และ (๒) ประสานงานร่วมกับคณะกรรมการหรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่มีการยื่นคำร้อง (ร่างมาตรา ๑๑)

๓) กำหนดให้กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการ คชป. มอบหมาย มีอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คือ (๑) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อค้น ยึด आयัด และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องโดยมีหมายค้น (๒) มีหนังสือสอบถามข้อมูล เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งสิ่งของเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา และ (๓) สั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม และจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ให้ผู้เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกชี้แจงข้อเท็จจริง ตอบหนังสือสอบถาม หรือส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการ คชป. มอบหมายในการปฏิบัติการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๒)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่มอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามหมวด ๒ การคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๑๓)

๕) กำหนดให้ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หากเห็นสมควร เพื่อบรรเทาทุกข์แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวเพื่อมิให้บุคคลถูกกระทำซ้ำหรือถูกกระทำต่อไปซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่บุคคลจะได้รับจากการกระทำอันเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เท่าที่จำเป็นและสมควรแก่กรณี จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม (ร่างมาตรา ๑๔)

๖) กำหนดหลักการไกล่เกลี่ยเพื่อทำให้ข้อพิพาทระงับโดยเร็ว โดยในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาทให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ คชป. ในเวลาใดก็ได้ระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว โดยเมื่อคณะกรรมการ คชป. ได้รับคำร้อง ให้แจ้งคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบและสอบถามว่าประสงค์ที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยหรือไม่ หากเป็นกรณีที่มีคู่กรณีหลายฝ่ายให้สอบถามทุกฝ่าย ทั้งนี้ เมื่อคู่กรณียินยอมที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยให้ “กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ” เป็นประธานผู้ไกล่เกลี่ย และให้แต่งตั้งคณะผู้ไกล่เกลี่ยอีกฝ่ายละ ๑ คน การไกล่เกลี่ยให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่แต่งตั้งคณะผู้ไกล่เกลี่ย

จากนั้นเมื่อคู่กรณีตกลงกันได้ ให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่กรณีตามแบบที่กำหนดและให้คู่กรณีทุกฝ่ายและผู้ไกล่เกลี่ยลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ข้อสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่กรณีต้องไม่ขัดต่อหลักการของพระราชบัญญัตินี้และหลักการด้านการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายอื่น และคณะกรรมการ คชป. จะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้เพื่อป้องกันมิให้บุคคลถูกกระทำซ้ำหรือถูกกระทำต่อไปซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่สมัครใจที่จะให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไป หรือคู่กรณีไม่อาจตกลงกันได้ ให้ผู้ไกล่เกลี่ยสั่งจำหน่ายคำร้อง และให้คณะกรรมการ คชป. ดำเนินการเพื่อให้มีคำวินิจฉัยต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕)

๗) กำหนดให้การถอนคำร้องหรือการไกล่เกลี่ยตามกระบวนการไกล่เกลี่ยไม่ตัดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการ คชป. ที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่า นโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดมีลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือไม่ (ร่างมาตรา ๑๖)

๘) กำหนดให้การกระทำของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งคณะกรรมการ คชป. วินิจฉัยว่ามีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจออกคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น ระงับการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ หรือแก้ไขปรับปรุงด้วยวิธีการใดที่เห็นเหมาะสม หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น ให้การชดเชยและเยียวยาความเสียหายแก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ด้วยวิธีการใดที่เห็นเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรง หรือความเดือดร้อนที่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติได้รับ รวมทั้งการป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง

โดยคำสั่งของคณะกรรมการ คชป. ดังกล่าวให้เป็นที่สุด ทั้งนี้ คณะกรรมการ คชป. สามารถยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในกรณีที่ได้วินิจฉัยว่า มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น นอกจากนี้คณะกรรมการ คชป. จะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลถูกระงับหรือถูกกระทำต่อไปซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ร่างมาตรา ๑๗)

๙) กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง การช่วยเหลือทางกฎหมาย การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน การยึดและอายัด การกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราว การไกล่เกลี่ย การวินิจฉัยและมีคำสั่ง บัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติงาน อัตราค่าตอบแทน และอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามหมวดนี้ (หมวด ๒ การคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลกำหนด ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๐) กำหนดให้บุคคลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดให้กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติมอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติมอบหมาย ตามร่างมาตรา ๑๓ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ ในกรณีที่จำเป็นให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลใดเป็น “ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน” ในการปฏิบัติการตามหมวดนี้ได้ (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๑) กำหนดเรื่องการแสดงบัตรประจำตัวของผู้ปฏิบัติงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลตามมาตรา ๑๙ ซึ่งกำหนดให้การปฏิบัติการของบุคคลตามหมวด ๒ การคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง โดยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

๔.๒ การฟ้องคดี (ส่วนที่ ๒)

๑) กำหนดให้การยื่นคำร้องโดยผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการ คชป.) ตามร่างมาตรา ๑๐ เพื่อให้คณะกรรมการ คชป. ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ย่อมไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลดังกล่าวซึ่งได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๗ ในการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนต่อศาล

ที่มีเขตอำนาจ และกำหนดให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายสำหรับความเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินให้แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติได้ และหากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษให้แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติไม่เกิน ๔ เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้ ทั้งนี้ การใช้สิทธิยื่นคำร้องบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ สามิ ภริยา บิดา มารดา ทายาท ญาติ ผู้ปกครอง ผู้ดูแล ผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล อาจขอให้องค์กรช่วยเหลือทางกฎหมายด้านการคุ้มครองสิทธิสามารถเป็นผู้ฟ้องคดีแทนได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๒) กำหนดการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม โดยการฟ้องคดีตามร่างมาตรา ๒๑ ซึ่งเป็นการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนกรณีได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามร่างมาตรา ๗ ไม่ว่าจะบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติเป็นผู้ฟ้องเอง หรือองค์กรช่วยเหลือทางกฎหมายด้านการคุ้มครองสิทธิเป็นผู้ฟ้องแทน ต้องได้รับการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม (ร่างมาตรา ๒๒)

๓) กำหนดเรื่องภาระการพิสูจน์ โดยกรณีที่มีประเด็นข้อพิพาทซึ่งต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนข้อห้ามการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามร่างมาตรา ๗ ให้ภาระการพิสูจน์ในประเด็นดังกล่าวตกอยู่กับคู่ความฝ่ายที่ต้องพิสูจน์ว่ามีได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๓)

๔) กำหนดอายุความในการฟ้องคดีตามร่างมาตรา ๒๑ ซึ่งเป็นการฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนกรณีได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามร่างมาตรา ๗ โดยมีกำหนดระยะเวลาให้ฟ้องภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติรู้ถึงการกระทำ และรู้ตัวผู้กระทำการตามร่างมาตรา ๗ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการ คชป. มีคำวินิจฉัย หรือนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ร่างมาตรา ๒๔)

๕. คณะกรรมการ สภาส่งเสริม และสำนักงาน (หมวด ๓)

๕.๑ คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ส่วนที่ ๑)

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” (คณะกรรมการฯ) ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ให้มีกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๘ คน ได้แก่

- ปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงแรงงาน
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- นายกสภานายความ
- ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

- ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
- ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติ

โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๑๐ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกที่เป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และเป็นผู้มีประสบการณ์ผลงาน หรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ในด้านต่าง ๆ ด้านละ ๑ คน คือ ด้านคนพิการ ด้านผู้สูงอายุ ด้านผู้รับบริการด้านสุขภาพ ด้านเด็กและเยาวชน ด้านผู้หญิง ด้านความหลากหลายทางเพศ ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือความเชื่อทางศาสนา ด้านแรงงาน ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ และด้านสิทธิมนุษยชนอื่น

ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจำนวนไม่เกิน ๒ คน ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ตลอดจนข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๒) เสนอความเห็น และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในทุกหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ การเข้าถึงสินค้าหรือบริการ การเข้าถึงการศึกษา การรักษาพยาบาล และสวัสดิการด้านต่าง ๆ ทั้งการส่งเสริมและป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล การคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของสภาส่งเสริม และกำหนดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ คณะกรรมการ คชป. และสภาส่งเสริมเป็นประจำทุกปี

(๔) สร้างเครือข่ายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในท้องถิ่น ส่วนภูมิภาค และในระดับประเทศและต่างประเทศ

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๖) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๘ เพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ คชป.

(๗) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ คชป. การดำเนินงานของสำนักงานและการบริหารงานบุคคล ตลอดจนระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) เสนอรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลและการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ต่อสภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล คณะรัฐมนตรี และรัฐสภาเป็นประจำทุกปี

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ ในการดำเนินการให้รวมถึงการกำหนดมาตรการพิเศษดังต่อไปนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคลอย่างแท้จริง คือ (๑) ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงสิทธิด้านต่าง ๆ ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และ (๒) ปรับปรุงแบบแผนความประพฤติทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อจัดการ

อคติวิธีที่อยู่บนพื้นฐานของความเหลื่อมล้ำ และความรุนแรงเพราะเหตุแห่งความแตกต่างของบุคคลเพื่อขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๖)

๓) กำหนดให้ผู้แทนขององค์กรด้านต่าง ๆ ทั้ง ๑๐ ด้าน คือ ด้านคนพิการ ด้านผู้สูงอายุ ด้านผู้รับบริการด้านสุขภาพ ด้านเด็กและเยาวชน ด้านผู้หญิง ด้านความหลากหลายทางเพศ ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือความเชื่อทางศาสนา ด้านแรงงาน ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ และด้านสิทธิมนุษยชนอื่น คัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านละ ๑ คน

โดยองค์กรเอกชนของผู้แทนองค์กรด้านต่าง ๆ ต้องเป็นองค์กร มูลนิธิ สมาคม หรือ สภาวิชาชีพที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจดทะเบียน การรับจดทะเบียน และการคัดเลือกที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และความเป็นธรรมในการคัดเลือก ตลอดจนเปิดให้ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกในแต่ละด้านได้มีโอกาสแสดงวิสัยทัศน์ด้านการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลต่อสาธารณะ

นอกจากนี้ได้กำหนดให้การคัดเลือกดังกล่าวต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มติที่ต้องคัดเลือกผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๒๗)

๔) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการคัดเลือกด้วยคะแนนสูงสุด เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการคัดเลือก ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานฯ เสนอบัญชีรายชื่อพร้อมกับหลักฐานแสดงคุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้ามต่อคณะรัฐมนตรี และกำหนดให้ผู้อำนวยการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้คะแนนรับเลือกในลำดับรองลงมาเป็นผู้ที่ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้าน เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งในกรณีที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลสัดส่วนผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านนั้น ๆ ว่างลง (ร่างมาตรา ๒๘)

๕) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้อำนวยการเสนอตามร่างมาตรา ๒๗ ภายใน ๖๐ วันนับแต่ได้รับการเสนอชื่อ (ร่างมาตรา ๒๙)

๖) กำหนดคุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติ คือ (๑) มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และมีประสบการณ์ ผลงาน หรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี และ (๒) มีสัญชาติไทย และต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ (๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือเพราะเหตุกระทำการอันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๓) ไม่เคยต้องคำวินิจฉัยว่าได้กระทำการอันถือเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ผิดปกติ และ (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๓๐)

๗) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยเมื่อครบวาระแล้วหากยังมีได้มีการแต่งตั้งขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ไม่เกินหนึ่ง ๑๘๐ วันนับแต่พ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๑)

๘) กำหนดเรื่องการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนอกเหนือจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ หรือมีพฤติการณ์อันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และ (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๐ (ร่างมาตรา ๓๒)

๙) กำหนดลำดับการดำรงตำแหน่งแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ โดยให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ ในลำดับถัดมาดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึง ๙๐ วัน จะไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว โดยให้นำมาตรา ๒๘ กรณีกำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกฯ จัดทำและเสนอบัญชีรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการคัดเลือกด้วยคะแนนสูงสุดต่อคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๒๙ กรณีกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามรายชื่อที่ผู้อำนวยความสะดวกฯ เสนอ มาบังคับใช้โดยอนุโลม นอกจากนี้ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ (ร่างมาตรา ๓๓)

๑๐) กำหนดให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติมีการประชุมอย่างน้อยทุก ๓ เดือน โดยกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการฯ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และกำหนดให้ที่ประชุมสามารถเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม หากประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ หากประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้มีการแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่าคณะกรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมและหรือมีมติในเรื่องนั้นได้หรือไม่ ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมในกรณีนี้ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๓๔)

๑๑) กำหนดให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เกี่ยวกับคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๕)

๑๒) กำหนดให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ ทั้งนี้ การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำร่างมาตรา ๓๕ ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เกี่ยวกับคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง มาบังคับกับการประชุมของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยอนุโลม โดยให้นำมามาใช้บังคับกับการประชุม คณะอนุกรรมการโดยอนุโลมเช่นกัน (ร่างมาตรา ๓๖)

๕.๒ คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (ส่วนที่ ๒)

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือ บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ” มีชื่อย่อว่า “คณะกรรมการ คชป.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และ กรรมการอื่นจำนวน ๖ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการจัดการ เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ที่เป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ผลงานหรือเคย ปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ หรือความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูก เลือกปฏิบัติไม่น้อยกว่า ๕ ปี และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการสรรหาประธานกรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล กำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใส และเปิดให้ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาได้มีโอกาสแสดงวิสัยทัศน์ด้านการ คุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติต่อสาธารณะ (ร่างมาตรา ๓๗)

๒) กำหนดคุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการ คชป. โดยนอกจาก จะกำหนดให้ต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และต้องไม่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใน ลักษณะที่ต้องทำงานเป็นการประจำแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติ คือ (๑) มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ที่มี ประสบการณ์ ผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครอง และช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติไม่น้อยกว่า ๕ ปี (๒) มีสัญชาติไทย และ (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี และ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ (๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือเพราะประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง หรือเพราะเหตุกระทำการอันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๓) ไม่เคยต้องคำวินิจฉัยว่า ได้กระทำการอันถือเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตก เป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และ (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหาร พรครการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๓๘)

๓) กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คชป. ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและวินิจฉัยกรณีที่มีความปรากฏต่อคณะกรรมการ คชป. เองว่ามีการ เลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือกรณีที่มีการยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๐ ซึ่งมีใช้เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้วในประเด็นเดียวกัน

(๒) ดำเนินมาตรการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งรวมทั้งการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่มอบหมาย

(๓) กำหนดมาตรการชั่วคราวก่อนมีคำวินิจฉัยเพื่อคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติมิให้ถูกกระทำซ้ำหรือถูกกระทำต่อไปซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่บุคคลจะได้รับจากการกระทำอันเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เท่าที่จำเป็นและสมควรแก่กรณี

(๔) ดำเนินการไกล่เกลี่ย กรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะให้มีการไกล่เกลี่ยเพื่อทำให้ข้อพิพาทระงับโดยเร็ว

(๕) พิจารณาวินิจฉัยว่านโยบาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ โครงการ วิธีปฏิบัติ หรือ การกระทำของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือไม่ และมีคำสั่งตามมาตรา ๑๗

(๖) ยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญกรณีที่คณะกรรมการ คชป. วินิจฉัยว่า มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น

(๗) ประสานงานร่วมกับองค์กรช่วยเหลือทางกฎหมายด้านการคุ้มครองสิทธิ เพื่อมอบหมายให้องค์กรดังกล่าวเข้าช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติตามที่เห็นสมควร

(๘) ประสานงานร่วมกับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการยื่นคำร้อง

(๙) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ทั้งทางด้านการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด เพื่อป้องกันมิให้บุคคลถูกกระทำซ้ำหรือถูกกระทำต่อไปซึ่งการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้องและการพิจารณาคำร้อง การช่วยเหลือทางกฎหมาย การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน การยึดและอายัด การกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราว การไกล่เกลี่ย การวินิจฉัย และมีคำสั่ง บัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติงาน อัตราค่าตอบแทน และอื่นใดเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ

(๑๑) รวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทุก ๓ เดือน

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คชป.

(ร่างมาตรา ๓๙)

๔) กำหนดเรื่องการประชุมของคณะกรรมการ คชป. โดยต้องประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง ซึ่งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม อย่างไรก็ตามประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่พิจารณา ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้กรรมการผู้นั้นออกจากที่ประชุมและงดลงมติในการประชุมเรื่องนั้น ทั้งนี้ ให้การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่

กรณีวินิจฉัยว่าไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้เป็นเอกฉันท์ กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๔๐)

๕) กำหนดให้นำบทบัญญัติร่างมาตรา ๓๑ กรณีวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิคราวละ ๔ ปี ร่างมาตรา ๓๒ กรณีการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ร่างมาตรา ๓๕ กรณีการกำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม และร่างมาตรา ๓๖ กรณีการแต่งตั้งอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือที่ปรึกษา มาใช้บังคับใช้กับส่วนที่ ๒ คณะกรรมการคุ้มครอง และช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๑)

๕.๓ สภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ส่วนที่ ๓)

๑) กำหนดให้มี “สภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” (สภาส่งเสริมฯ) ประกอบด้วยบุคคลที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ คน จากรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกจากองค์กรเอกชนที่ได้จัดแจ้งไว้กับสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกตามที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลประกาศกำหนด

การคัดเลือกสมาชิกสภาส่งเสริมฯ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรมในการคัดเลือก และต้องประกอบไปด้วยตัวแทนของประชาชนในภูมิภาคและกลุ่มต่าง ๆ ที่หลากหลาย และมีความสมดุล ซึ่งอย่างน้อยต้องมีตัวแทนของบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายในด้านต่าง ๆ

คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอาจกำหนดให้มีสภาส่งเสริมฯ แยกย่อยตามภูมิภาคก็ได้โดยคำนึงถึงความต้องการของภูมิภาคและความหลากหลายของสังคม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการฯ กำหนด และให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาส่งเสริมฯ ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๒)

๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ดังนี้

(๑) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๒) สืบสวน ศึกษา วิจัย รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และดำเนินการอื่นใดเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๔) เรียกให้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการ คชป.) เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินงาน และมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของสภาส่งเสริมฯ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลกำหนด (ร่างมาตรา ๔๓)

๓) กำหนดให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (คณะกรรมการฯ) จัดให้มีการประชุมร่วมกับสภาส่งเสริมฯ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อนำเสนอรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลและความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ และเปิดให้สมาชิกสภาส่งเสริมฯ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเพียงพอเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ตามอำนาจหน้าที่

กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลรวบรวมข้อคิดเห็นทั้งปวงที่ได้รับจากสภาส่งเสริมฯ และจัดทำเป็นรายงานประเมินสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลภาคประชาชน โดยระบุสภาพปัญหาและเสียงสะท้อนจากภาคประชาชนต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ และข้อเสนออันเป็นรูปธรรม เพื่อให้คณะกรรมการฯ นำข้อเสนออันเป็นรูปธรรมดังกล่าวไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการประชุมร่วมกับสภาส่งเสริมฯ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด (ร่างมาตรา ๔๔)

๕.๔ สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ส่วนที่ ๔)

๑) กำหนดให้มี “สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ร่างมาตรา ๔๕)

๒) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปและงานธุรการของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และสภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๒) สืบสวน ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม และประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพื่อประโยชน์ในการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

(๓) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านความหลากหลายของบุคคลเพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลาย และจัดทำบัญชีรายชื่อองค์กรช่วยเหลือทางกฎหมายด้านการคุ้มครองสิทธิ เพื่อประโยชน์ในการมอบหมายให้องค์กรดังกล่าวเข้าช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ

(๔) ประสานงาน ให้คำปรึกษา รมรงค์และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้กับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และบุคคลใด

(๕) ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานเจ้าหน้าที่ บุคลากรในสำนักงาน และบุคคลอื่นใดในด้านการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติต่อบุคคล เสนอต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเป็นประจำทุกปี

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ หรือที่สภาส่งเสริมความเท่าเทียมและจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทราบอย่างน้อยทุก ๓ เดือน (ร่างมาตรา ๔๖)

๓) กำหนดให้มี “ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” (ผู้อำนวยการสำนักงานฯ) คนหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรของสำนักงานฯ โดยให้ประธานกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลแต่งตั้งผู้อำนวยการจากการสรรหา และเห็นชอบโดยคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และให้ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ รวมทั้งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กร (ร่างมาตรา ๔๗)

๔) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานฯ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปีนับแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่ไม่เกิน ๒ วาระ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานฯ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานฯ ขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานฯ คนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของผู้อำนวยการสำนักงานฯ คนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกผู้อำนวยการสำนักงานฯ ใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร (ร่างมาตรา ๔๘)

๕) กำหนดเรื่องความสามารถ และกำหนดเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้อำนวยการสำนักงานฯ โดยต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลาและเป็นผู้นำ และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของสำนักงานตามนโยบายของคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี และ (๓) มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลไม่น้อยกว่า ๕ ปี

โดยต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ (๒) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือเพราะเหตุกระทำการอันมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๓) ไม่เคยต้องคำวินิจฉัยว่าได้กระทำการอันถือเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง และ (๖) ไม่เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาในหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนใด ทั้งนี้ ในการบริหารกิจการขององค์กร ผู้บริหารต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล (ร่างมาตรา ๔๙)

๖) การพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงานฯ โดยนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามร่างมาตรา ๔๘ ซึ่งกำหนดเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งไว้ ผู้อำนวยการสำนักงานฯ จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) มีอายุครบ ๖๕ ปี (๓) ลาออก (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ (๕) คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (ร่างมาตรา ๕๐)

๗) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ (๒) รายได้และผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ (๓) ค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ และ (๔) รายได้และดอกผลจากทรัพย์สินของสำนักงาน ทั้งนี้ รายได้ของสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๕๑)

๘) กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานฯ ทั้งนี้ กำหนดให้ทรัพย์สินของสำนักงานฯ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๕๒)

๙) กำหนดให้การบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีและการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนจรรยาบรรณการตรวจสอบให้คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทราบอย่างน้อยปีละครั้ง ทั้งนี้ การตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ตามระเบียบที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลกำหนด โดยเมื่อระเบียบประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๕๓)

๑๐) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลจัดทำงบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยในทุกกรอบปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลแต่งตั้งโดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีและรัฐสภา ทั้งนี้ ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๕๔)

๖. บทกำหนดโทษ (หมวด ๔) กรณีมาตรการบังคับทางปกครอง

- กำหนดโทษอันเป็นมาตรการบังคับทางปกครองสำหรับผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามร่างมาตรา ๑๒ กรณีที่กำหนดให้กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่

ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการ คชป.) มอบหมายในประการต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติการณ์เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ร่างมาตรา ๑๔ กรณีที่คณะกรรมการ คชป. เห็นสมควรให้กำหนดมาตรการชั่วคราวหรือคำสั่งอื่นใดเพื่อคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ หรือร่างมาตรา ๑๗ กรณีที่การกระทำของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๗ ซึ่งคณะกรรมการ คชป. มีอำนาจออกคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) เตือนให้ผู้ขึ้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ประกาศ โฆษณา หรือเผยแพร่คำวินิจฉัยและให้เหตุผลเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชน

(๓) ดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำสั่ง

(๔) สั่งให้ผู้ขึ้นชำระค่าปรับทางปกครองรายวันในอัตราสูงสุดจนกว่าจะได้กระทำการตามคำสั่ง

(๕) แจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการดำเนินการทางวินัยในกรณีที่ผู้กระทำผิดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ

(ร่างมาตรา ๕๕)

๗. บทกำหนดโทษ (หมวด ๔) กรณีโทษทางอาญา

๑) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามร่างมาตรา ๑๒ กรณีที่กำหนดให้กรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ (คณะกรรมการ คชป.) มอบหมายในประการต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติการณ์เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง) ทั้งนี้ กรณีที่ต้องหาปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คชป. ตามร่างมาตรา ๑๒ ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแล้ว ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป (ร่างมาตรา ๕๖ วรรคสอง)

๒) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ใดที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คชป. หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ คชป. มอบหมาย แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๗)

๓) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คชป. ตามร่างมาตรา ๑๔ กรณีที่คณะกรรมการ คชป. เห็นสมควรให้กำหนดมาตรการชั่วคราวหรือคำสั่งอื่นใดเพื่อคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง กรณีที่การกระทำของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามมาตรา ๗ ซึ่งคณะกรรมการ คชป. มีอำนาจออกคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง) ทั้งนี้ กรณีที่ต้องหาปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คชป. ตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแล้ว ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป (ร่างมาตรา ๕๘ วรรคสอง)

๔) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ใดที่กลั่นแกล้งหรือกระทำการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลแก่บุคคลที่ได้ใช้สิทธิหรือจะใช้สิทธิยื่นคำร้องร่างตามมาตรา ๑๐ ซึ่งกำหนดหลักการสำหรับผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง

ต่อคณะกรรมการ คชป. เพื่อให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบุคคลที่ให้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๕) กำหนดให้คณะกรรมการ คชป. มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ในกรณีเห็นว่า ผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้อง (ร่างมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง) และกำหนดสำหรับกรณีที่มีการสอบสวน หากพนักงานสอบสวนพบว่าบุคคลใดที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และบุคคลดังกล่าวได้ยินยอมให้มีการเปรียบเทียบปรับ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ คชป. หรือผู้ที่คณะกรรมการ คชป. มอบหมาย ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ เพื่อที่คณะกรรมการ คชป. จะได้อำนาจในการเปรียบเทียบปรับต่อไป (ร่างมาตรา ๖๐ วรรคสอง)

๘. บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดให้ดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามร่างมาตรา ๒๕ (๓) ให้บุคคลที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๒๕ (๑) คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๒๕ (๒) อันประกอบด้วยบุคคล จำนวน ๘ คน คือ ๑) ปลัดกระทรวงยุติธรรม ๒) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓) ปลัดกระทรวงแรงงาน ๔) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๕) นายกสภานายความ ๖) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ๗) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และ ๘) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๖๑)

๒) กำหนดให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลจนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง)

๓) กำหนดให้อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๒ วรรคสอง)

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

๔. ตำแหน่งอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

- (๑) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๒) ปลัดกระทรวงแรงงาน
- (๓) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (๔) นายกสภานายความ
- (๕) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๖) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
- (๗) ผู้แทนซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

ระหว่างเพศ

๕. องค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรภาคประชาสังคมด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. บุคคลที่อาจเข้าข่ายเป็นผู้ถูกเลือกปฏิบัติ อาทิ คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ผู้หญิง บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ บุคคลที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น

๗. ประชาชนทั่วไป

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยกับการให้มีกฎหมายจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่รองรับไว้หรือไม่ อย่างไร

๒. ท่านเห็นด้วยกับการหลักการทั่วไปซึ่งกำหนดให้รัฐมีหน้าที่จัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ส่งเสริมและป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล รวมถึงคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ และป้องกันไม่ให้การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเกิดขึ้นซ้ำสอง หรือไม่ อย่างไร

๓. ท่านเห็นด้วยกับการหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการห้ามเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในกรณีต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๗ หรือไม่ อย่างไร

๔. ท่านเห็นด้วยกับกระบวนการตรวจสอบการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๐ - ร่างมาตรา ๒๐ หรือไม่ อย่างไร

๕. ท่านเห็นด้วยกับกระบวนการฟ้องคดีตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๒๑ - ร่างมาตรา ๒๔ หรือไม่ อย่างไร

๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” ซึ่งมีหน้าที่ด้านนโยบาย โดยมีการกำหนดองค์ประกอบ รวมถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ และวิธีการประชุม หรือไม่ อย่างไร

๗. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดเกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือก คุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการผู้จัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในสัดส่วนกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือไม่ อย่างไร

๘. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือก ปฏิบัติ” ซึ่งมีหน้าที่ในทางปฏิบัติ โดยกำหนดวิธีการเข้าสู่ตำแหน่ง คุณสมบัติและการไม่มีลักษณะต้องห้าม อำนาจหน้าที่ และวิธีการประชุม หรือไม่ อย่างไร

๙. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สภาส่งเสริมความเท่าเทียมและขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” โดยมีการกำหนดวิธีการคัดเลือก อำนาจหน้าที่ และวิธีการดำเนินงาน หรือไม่ อย่างไร

๑๐. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มี “สำนักงานคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” เป็น หน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นใหม่ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการขจัดการ เลือกปฏิบัติต่อบุคคล หรือไม่ อย่างไร

๑๑. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และการกำหนดเกี่ยวกับผู้บริหารในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน หรือไม่ อย่างไร

๑๒. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดโทษซึ่งเป็นมาตรการบังคับทางปกครองตามร่างมาตรา ๕๕ หรือไม่ อย่างไร

๑๓. ท่านเห็นว่า การกำหนดโทษทางอาญาตามร่างมาตรา ๕๖ - ร่างมาตรา ๖๐ มีความเหมาะสมและ สอดคล้องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาในกฎหมายเฉพาะ ความผิดที่ร้ายแรง หรือไม่ อย่างไร

๑๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและช่วยเหลือบุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติ มีอำนาจดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับ รวมถึงการกำหนดให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ดังกล่าวดำเนินการตามร่างมาตรา ๖๐ หรือไม่ อย่างไร

๑๕. ท่านมีความเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ อย่างไร

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์
 นิติกรชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
 สำนักกรรมการธิการ ๑